

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Gondolatmenetek

melyek különböző szemszögekből indulnak, is ugyanarra az igazságra vezetnek néha. Ezt az érdekes eszmei összetalálkozást szeretnénk közölni alábbiakban. Az elmúlt napokban lapunk e helyén egy külpolitikai cikk jelent meg és azokkal az eshetőségekkel foglalkozott, amelyek igen kellemetlenül befolyásolhatják majd a Népszövetség további munkáját a szovjet belépése folytán. Kifejtettük itt ama nézetünket, hogy főleg a kisebbségi kérdésben lehetetlenséggel határos, hogy a kisebbség fogalmát nem ismerő Droszország esetleg majd döntőbírásgot gyakoroljon, vagy netalán még kisebbségvédő mandátumokat is vállaljon. Kifejtettük azt is, hogy a francia protektorátussal népszövetségi taggá lett szovjet csak megvárhatja az európai összműködés harmóniáját és a kölcsönös elidegenülés szellemét viszi majd be az összes nemzeti relációkba. Ez volt a mi cikkünk gondolatmenete és most legnagyobb meglepetésünkre egy tanulmány került a kezünkbe Pierre Gaxotte, a hírneves francia külpolitikus tollából, aki szakasztott olyan aggályoknak ad kifejezést legsajátosabb francia nemzeti szempontból, sőt a mi aggodalmainkat koránra látó érvelésével még túl is licitálja, a szabad e triviális használatra élünk. Pierre Gaxotte többek között a következőt írja:

Szovjetország politikai lényének különös vonása, hogy nemzeti állam, a cári birodalom utódja, de ugyanakkor forralmi világinternacionálé is. Így Genfben egyszerre jelenik meg mint orosz állam, de ugyanakkor mint harmadik internacionálé is. Semmi sem veszedelmesebb, mint ez a járó, amely váltakozó álarc alatt egyszerre két akciót is folytathat és hol mint népszövetségi tag, hol mint titkos forradalmasító meg igyekszik megvalósítani igazi célkitűzéseit. Elképzelhetjük, micsoda bonyodalmas támaszthat majd az egész Népszövetség felében ez a kétarcú kiküldött csoport, ha szabadkezet kapnak a koloniális mandátumok ellenőrzésében a színes népek nacionális mozgalmait illetően, vagy a kisebbségek védelmének kérdésében. Olyan tüzet támaszthatnak minden állam belviszonylatán az ilyen lehetőségek, hogy a legtöbb ország inkább lassan elmollózi majd a népszövetségi közös munkát, inkább visszavonul Genfből, — csakhogy ur maradhasson a saját határai között és ne diktáltasson manának a szovjettel. Lengyelország multkoriferalási kísérlete a kisebbségi kérdésben ár tulajdonképpen vétó volt, hogy nem járód területét felforgatás veszélyének tenni és azt a veszedelmet vállalni, hogy a szovjet megbízottak a minoritások védelmének örve alatt befolyásra tegyenek mert Lengyelország dolgait illetően. De a nyugati asszusok analízisünket. Ha Lengyelország eltávolodik a Népszövetségtől, ugy Németország karjaiba hull. Viszont Angliának a sorsai birtokai révén máris ideges és egyre jobban elidegenedik a szovjettel garnirozott Népszövetségtől. Annyira aggasztja India, hogy már folyamatban van az angol-japán feledés. És ezek az átesoportesulások egyre számosabbak. Németország is Japánbarátkozik, Szovjet-Genf ellen elkülönülnek a többi államok is, maga a vendéglátó Németország, Magyarország, Ausztria, Jugoszlávia, és más államok politikája is odatendál már, hogy el Genftől. Olaszország szándékai még nem ismertek, de amilyen realpolitikuskok az országok, valószínű, hogy amint az első gyen-

Jugoszlávia a válaszuton

Sándor király elutazott Párisba — Francia szövetség vagy német megegyezés — Az eredménytől függ Barthou pozíciója

Titulescu bölcs előrelátása

A politikában teljes szélségsend van. Mindenki Titulescu megérkezését várja, mert tudják, hogy a válság akkor oldódik meg végleg, vagy pedig újabb válságot idéz elő. A kormány és a legközelebbi politikai helyzet attól függ, hogy a lemondott külügyminiszter beszámolóját hogyan fogadja az uralkodó és megadja-e hozzájárulását Titulescu külpolitikai terveihez. Amennyiben ez megtörténik, ami nagyon valószínű, ugy Titulescu marad a helyzet ura és királyi beleegyezésével közölni fogja terveit a kormánnyal is. Ha az uralkodó kifogásolná Titulescu terveit, akkor a volt külügyminiszternek kell levonnia a konzekvenciákat. Biztosra vesszük, hogy erre nem kerül a sor, mert Titulescu a nagyhatalmak képviselőivel való állandó érintkezésben,

a nemzetközi politikai forrongó katlana mellett

leginkább volt abban a helyzetben, hogy az eseményekről helyes ítéletet alkosson magának.

Jobban, mint bárki más a kormány tagjai közül, ítélni lehet meg az eseményeket, mérlegelheti azok horderejét és minden lépésének következményeiben való hatását. Ez teszi érthetően erőssé pozícióját. Ezt vallják az összes ellenzéki pártvezérek is, mert véleményük szerint a belpolitikában nagyon sokan vannak, akik a kormányzás nehéz munkáját elvégezhetnék, de

a külpolitika intézésére Titulescunál megfelelőbb és rátermettebb ember nincsen.

los köröknek nem volna kifogásuk.

Románia politikájától tehát nagyon sok függ és ma nincsen az országnak még egy olyan államférfia, mint Titulescu, aki ennek a szövetségnek minden szálát ismeri. Ezért nem csatlakozott az Ausztria függetlenségét garantáló háromhatalmi nyilatkozathoz sem, mert ez — Jugoszlávia miatt — veszélyeztette volna a kisántant egységes fellépését. Titulescu előrelátó volt és nem akarta magát lekötöni egy olyan francia politika mellett, mely Barthou egyéni akciója volt és a francia külügyminiszter bukását okozhatja, ha nem sikerül Jugoszlávia barátságát megtartani akkor, amikor az olasz szövetség sem biztos még. Ezt ma már nemcsak a bucarestii kormány tagjai tudják, hanem az ellenzéki vezetők is, akik állandó permanenciában várják a fejleményeket.

A kormány átalakítása után még mindig történnek kisebb változások.

Igy Georgescu Constantin iparügyi államtitkár lemondott és helyébe Evian Cluji (kolozsvári) egyetemi tanárt nevezték ki. Érdeklődést kelt az a körülmény, hogy Gog a legközelebb kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt. Ez a kihallgatás már a jövő hét elején lesz. A király ugyanis ma Sibiu (Nagyszombat) résztvesz az ottani új román iskola alapkövetéti ünnepségein, majd onnan a miniszterelnök kíséretében Lugosra utazik, hogy ott viszont vasárnap a görög katolikus katedrális beszentelésén vegyen részt.

Hétfőn az uralkodó ismét Sibiu-ban van, ahová ugyanakkor megérkezik Titulescu is

és nyomban audienciára megy. Kedden tanácskozik Tatarescuval és utána a kormány tagjai minisztertanácsot tartanak. Ezen dől el véglegesen a kormány sorsa és a követendő politika irányvonala is,

Nagy ára lesz a jugoszláv barátságnak

Különös fontossággal bír a stabilitás Románia külpolitikai vezetésében ma, amikor vajadások vannak a hatalmi csoportok alakulása körül egész Európában és különösen Jugoszlávia, mint a kisántantszövetség egyik tagállamának, magatartása teljesen bizonytalan.

Sándor király már elutazott Belgrádból és vasárnap a Dubrovnik hadihajón Franciaországba utazik.

Utazásának óriási jelentősége van külpolitikai szempontból, mert valószínűleg a párisi tárgyalásokon dől el, hogy Jugoszlávia megmarad-e a francia szövetség mellett, vagy új orientációt keres. Az angol és francia lapok rámutatnak azokra a nehézségekre, amelyeket nemcsak az osztrák kérdés, de Jugoszlávia magatartása is okoz B a r t h o u francia külügy-

miniszternek. Sándor királyt Jefetics külügyminiszter is elkísérte, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy nem egyszerű udvariassági látogatásról van szó.

A döntés még Párisban megtörténik,

mert Jugoszláviában nincs népképviselői rendszer és a király nemcsak uralkodója, hanem egyben diktátora is országának. Londoni diplomáciai körök véleménye szerint

Franciaországnak most választania kell Olaszország és Jugoszlávia barátsága között.

A francia-olasz megegyezés esetében Jugoszlávia feltétlenül súlyos garanciákat követel Franciaországtól biztonsága tekintetében és ezenfelül nagyobb kölcsönigényeket is ki kell elégítenie.

A román magatartás döntő befolyása

A Daily Express véleménye szerint, ha Franciaország nem tudja teljesíteni Jugoszlávia kívánságait, ugy számolnia kell Jugoszláviának Németországhoz való közeledésével és le kell mondania arról is, hogy a délszláv állam a kisántant kere-

tében szolgálja Franciaország érdekeit. Angliában nagy érdeklődéssel kísérik a helyzet alakulását, de

Jugoszlávia és Németország megegyezése ellen angol hivata-

güls jeleit látják és a növekedő többséget, ők is kikapcsolódnak ebből a szovjetbarátkozási politikából, amely bonyodalmaikkal és ismeretlen veszélyekkel fenyeget. Igen, az orosz szovjet megjelenése Genfben a soha

sem észlelt általános nyugtalanság és bizonytalanság érzetét keltette egész Európában.

Ezeket a gondolatokat írja le egy francia külpolitikus és ha szükségesnek tartotta ezt

pont francia nemzetvédelmi szempontból kifejteti, ugy legvégső fejleményeiben egy véleményen vagyunk egész Európában, midőn a szovjettel való genfi barátkozást veszedelmes kalandnak minősítjük.

Kézfelemeléssel szavaznak a szovjetalkotmány értelmében az orosz választók

Moszkvai jelentés szerint az orosz szovjetalkotmány értelmében legközelebb megtartják az új szovjet választásokat. A szovjet kormány most adta ki az erről szóló rendeletet, amely szerint mindazoknak, akik a szovjetársadalom szempontjából hasznos munkát végeznek, nemre, vallásra, fajra és nemzeti ségre való tekintet nélkül, mindnek van választójoga, hogyha tizennyolcadik életévüket már betöltötték. Mindezek nemcsak választók, hanem választhatók

is. A katonák, az idegen munkások, továbbá azok a műszaki tisztviselők és mérnökök, akik a szovjetkormánytól működési engedélyt kaptak, nem rendelkeznek választói joggal és nem is választhatók meg.

Azok az egyének, akik nem saját munkájukból tartják fenn magukat, akik kereskedést folytatnak, továbbá a volt cárizmus hívei, volt katonatisztek, politikusok, akik a cári uralom bukása után is Oroszországban maradtak, nem kap-

nak választói jogot. Ugyisint nem szavazhatnak azok a személyek, akik egyházi szolgálatban állanak, továbbá azok, akik a szovjet uralommal szemben ellenséges propagandát folytattak.

A szavazás aként történik, hogy a szavazásra jogosultak összegyűlnek és az egyes jelöltek felett kézfelemeléssel szavaznak. Azokat a jelölteket, akik többséget kapnak, megválasztott szovjettagoknak jelentik ki.

A panamázi pénzügyigazgató a nagy cégek adóalapját leszállította és milliós vagyont harácsol össze, amely bűnös munkában egész sereg pénzügyi tisztviselő volt a cinkosa

A pénzügyminiszter vizsgálatot indított a cernautii (cernovici) pénzügyigazgatóság ellen és a vizsgálatnak — amelyet külön erre a célra kiküldött pénzügyi főellenőrök végeztek — az eredménye az, hogy állásától felfüggesztették Teodoru pénzügyigazgatót és vele együtt egész sereg főellenőrt, ellenőrt, adóbeajtót és más pénzügyi tisztviselőt. A cernautii pénzügyigazgatóságon a régi tisztviselői karból alig maradt valaki, mert majdnem az egész garnitúrát ki kellett cserélni.

Teodoru pénzügyigazgató igazi pénzügyi lángelme volt. Értette a módját, hogy a maga hivatalnoki fizetéséből milliós vagyont szerezzen.

Valósággal harácsol össze és példáját követték a pénzügyigazgatóság főtisztviselői. Teodoru pénzügyigazgató legfőbb munkássága abból állott, hogy a nagy cégek adóalapját leszállította.

Ugy az Intex szövögyárát hatszáz ezer leiről négyszáz ezerre, a Rudich sörgyárát kétszázötvenezerrel hetvennégyezerre, a Pereti szeszgyárát kétféle milliós leiről hatszáz ezerre, az Adelberg cégét kétszázötvenezer leiről hetvennégyezerre, a Putna Foresteria erdővállalatát kétféle milliós leiről másfél millióra, a Podsuczky cégét kétfelháromnegyed milliós leiről két milliós leire, holott maga a cég felebbezésében is csak két millió és kétszáz ezer leire kérte a csökkentést.

Teodoru ebbeli működése nem volt valami önzetlen. Ezekről a cégektől alapos vámat szedett.

Egy Alexescu nevű rokonával végigháztaltatta a vállalatokat és cégeket, amelyeknek sorra le kellett fizetniük a sikeres közbenjárásért a rájuk kivetett sarcot.

Ezenkívül előszeretettel vásárolt a pénzügyigazgató ruhát, butort, ékszert, szőnyeget, porcellánt és sok egyebet, de természetesen nem fizetett. Dehogy is merték volna a kereskedők kérni az árát. Hiszen akkor adóban a tizszeresét fizették volna.

Az adóellenőrök és adóbeajtók, akiknek havi fizetése négy-öt ezer lei, titkárokat tartottak maguknak, akiknek tizenöt-huszezer leit fizettek havonta. Ezek a titkárok voltak az összekötő kapcsolatok között és az adózók között.

Az adózó polgároktól szép szoval és fenyegetéssel óriási összegeket szedtek össze.

Ezek a magántitkárok, akiket adóügvedeknek is neveztek a városban, szabadon jártak-keletek a pénzügyigazgatóságon, terrorizálták a nem engedékeny tisztviselőket, felforgatták az irattárt, okmányokat éveken keresztül tartottak. Rengőset irat egyáltalában nem is került ki-

Az éléskamra pókhálója fontos szerephez jutott egy gyanus betörés részleteinek tisztázásánál

Három év előtt Cretu Ion, 32 éves Comlosul mare (nagykomlósi) adóügynök nagyobb összeget hozott be a helybeli pénzügyigazgatósághoz. Amikor hazatért, felesége, Cretu Elisabeta azzal fogadta, hogy távolléte alatt ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába, ahonnan 22.400 leit loptak el. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek is, amelynek azonban gyanus volt az ügy. A gyanut növelte Vasile Gheorghie adóügynök vallomása, amely szerint Cretuék lakásába a betörő csak az éléskamrán keresztül juthatott volna be, mert az összes többi ablakok csukva voltak és az ajtók is be voltak zárva. Az éléskamra ablakán viszont nem fér keresztül egy ember és különben is a betörés utáni reggelen ezen az ablakon hatalmas sér-

tatásra. Olyan összevisszaság uralkodik az iktatókönyvekben és regiszterekben, hogy a rendcsinálás éveken át tart.

A pénzügyigazgatóság tisztviselői karának háromnegyed részét máris felfüggesztették.

Ezzel azonban a vizsgálat még korántsem ért véget. A vizsgálat és kutatás még folyik és naponta újabb szenzációkat produkál.

tetlen pókhálót és uborkásüvegeket látott. Eme vallomás alapján Cretut és feleségét sikkasztás miatt vonta felelőségre a törvényszék, mert az eltűnt 22.400 lei az adóhivatal pénze volt, amelyet az adóügynök lakásán tartogatott. A törvényszék mindkettőjüket felmentette, de az ügyész felebbezése folytán az ügy az ítélőtábla elé került. A táblai tanács peröntőnek tartotta a pókhálót és ezért Cretut hat hónapi, feleségét pedig egy hónapi fogházra ítélte. Az érdekes ügy a semmitőszék elé jutott, amely visszaküldte az iratokat az ítélőtáblához azzal, hogy újból tárgyalja le az ügyet. Az ítélőtábla most elrendelte a tanúk újabb kihallgatását. A folytatólagos tárgyalás november 30-án lesz.

Az ügyész is a magyar újságíróknak adott igazat, amiért megérdemelt bírálatban részesítette a vasuti vezérigazgató nyelvrendeletét

A clujii (kolozsvári) törvényszék olyan ítéletet hozott, amely kiemelkedik a sajtóperek ítéleteinek sorából. A per vádlottja Szász Endre újságíró volt, aki 1931-ben a Keleti Újság egyik számában „Némák leszünk” cím alatt vezércikket írt abból az alkalomból, hogy Jonescu tábornok, a vasutak vezérigazgatója rendeletben tiltotta el a vasuti alkalmazottakat a hivatalban a magyar nyelv használatától. A rendelet azt is megtiltotta, hogy a vasutas magyarul beszéljen, ha az utas nem tud románul. Ebben az esetben arra kötelezte Jonescu a vasutasokat, hogy valamelyik nyugati nagy nemzet nyelvén feleljenek a kérdézősködékre. Ezt a rendeletet kritizálta

Szász Endre a cikkben. A tárgyaláson előadta, hogy cikkével semmiféle igaztató szándéka nem volt, csupán a rendelet furcaságát akarta kimutatni a kérdés szatirikus beállításával.

Pastia ügyész is rámutatott, hogy a vasut hibát követett el a rendelet kiadásánál, mert a vasut kereskedelmi vállalat és a jó kereskedőnek jól is kell kiszolgálni az ügyfeleit. Hangoztatta, hogy az újságíró nem ment túl a kritika megengedett határain, míg a szabad kritikát a sajtószabadság elve biztosítja. Ezért nem is tett vádindítványt. A hírlapíró védője még hozzáfűzte, hogy a vasut nem hatóság, hanem autonóm kereskedelmi intézmény, így tehát az iga-

CAPITOL nyári és APOLLO-mozi

Október 6-tól kezdve:

A moziművészet egyik kimagaslóbb filmje!

Éjszakai repülés

(Ciklon az óceán felett)

Nagy repülőfilm, izgalmas és érdekfeszítő cselekménnyel

A főszerepekben:

J. Barrymore
Helen Hayes
Clark Gable

Rendezte: Clarence Brown

tásnak még a látszata sem merült fel. Ezek után a törvényszék felmentő ítéletet hozott és az indokolás azzal mutatott rá, hogy maga a bíróság sem zárkozik el a magyar nyelv használatától, ha románul nem tud tanukat és vádlottakat anyanyelvükön hallgat ki. A felmentő ítélet jogerőre emelkedett.

Table városi főjegyző kinevezése a közigazgatási bíróság előtt

Table Miklós dr. városi főjegyző kinevezése ellen annak idején — mint ezt jelentettük — több felebbezést adtak be. Az első felebbezéseket a revíziós bizottságnál nyújtották be, amely azonban azokat elutasította és a kinevezést jogszerűnek mondta ki. A helyi revíziós bizottság döntését a legfelső revíziós bizottság is jóváhagyta. A felebbezők — Vesa Gyula dr. albajuliai (gyulafehérvári) alispán, Gredinariu Emil kulturális és Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnokok, akik szintén pályáztak a főjegyzői állásra — most már az ítélőtáblához mint közigazgatási bírósághoz fordultak felebbezésükkel. Az ítélőtábla ezeknek a tárgyalását tegnapi reggel Gredinariu Emil és Loichita Eutim dr. azt kérték, hogy az ő keresetüket elkülönítve tárgyalják Vesa dr. keresetétől. Az ítélőtábla ennek a kérelemnek helyet adott és a kereset tárgyalását november 9-re tűzte ki. A Vesa-féle felebbezése azonban az ítélőtábla érdemben foglalkozott és azt mint alaptalant elutasította. Az ítélőtábla kimondta, hogy Table Miklós dr. főjegyző kinevezésénél az összes törvényes formákat betartották és ezért a kinevezés érvényességét nem lehet vitatni.

A lelkészeknek tilos politizálni. Jásiból jelentik, hogy Pimen moldvai érsek pásztorlevelet adott ki, amelyben szigorúan tiltja a lelkészeket a politikától, amely politikai működés összeérhetetlen a papi hivatással.

Kormányválságból általános sztrájk

Forradalmi jellegű sztrájk tört ki Spanyolország nagyobb városaiban és sok helyen vér folyik

Spanyolországban a kormányváltás általános sztrájkhoz vezetett. A sztrájk elenleg Madridban és számos vidéki ipari központban dúl. A z a n a miniszterelnök kormányban dúló ellentétek miatt beadta a kormány lemondását, amit Z a n a a köztársasági elnök elfogadott. A öztársasági elnök L e r r o u x volt köz-
kutatásügyi minisztert bizta meg, de rroux kormányalakítása elé nagy ne-
zéségek tornyosultak.

A kormány tagjaival ugyanis a munkásság nincsen megelégedve. A munkások szerint a kormány tagjai valamennyien antimarxisták. Ezért elhatározták, hogy tiltakozásuk jeléül kikiáltják az általános sztrájkot.

Majdnem ugyanabban az órában, amikor az új kormány kinevezése a spanyol hivatalos lapban megjelent, péntekre virradó éjszaka éjfélkor, a munkások szakszervezete proklamálta az általános sztrájkot. A sztrájkot a baloldali munkásszervezetek mondták ki. Lerroux miniszterelnök kijelentette, hogy a sztrájkot minden rendelkezésére álló erővel letörli.

Madridban péntekre virradó éjszaka tört ki a sztrájk. A kávéházi pincérek, soffőrök és más éjjeli munkások adott elre letették a munkát. A rendőrség ke-
zéssel reá a munkásnegyedekben razzia-
artott. Ez alkalommal rajtaütöttek egy-
tkos gyűlésen. A gyűlés résztvevői a
endőségi felszólítására vonakodtak
zétoszolni, mire a rendőrség erőszakot
alkalmazott velük szemben.

A munkások hasonló módon feleltek és a két tábor között véres verekedés fejlődött ki.

A sztrájkot a rendőrség emberei
közül egy, a munkások közül több ha-
rtottja van. A sztrájkoló munkások reg-
lyát megostromolták a Montana kaszár-
nyát, azonban visszaverték őket.

Reggelre azután Madridban nemcsak
z összes munkásszakkák állottak
z sztrájkba, hanem Sevillában, Valencián,
Cordobában és Katalonia különböző
elyein is kitört az általános sztrájk.
ordobában kihirdették az ostromállá-
ptot. A kormány ezenkívül az egész or-
zág területére elrendelte a sajtócenzu-
t és különböző más rendszabályokat
léptetett életbe. A helyzet már péntek-
reggel igen kritikusnak mutatko-
zott.

Barcelonában, Katalonia fővá-
rosában szintén kikiáltották az
általános sztrájkot.

Az egész országban nagy nyugtalanság
alkodik, mivel a munkásság igen
gresszív magatartást tanúsít.

Madridban a katonaság megszállotta
középületeket és a városnak sztraté-
ai szempontból fontos pontjait. A hely-
ség csapatai a kaszárnyákban készen-
ben állanak. Lyganesben a
sztrájkolók elfoglalták a kaszárnyát,
ajd felgyújtották azt.

A Havas-ügnökség madridi magán-
rrásból származó híradás alapján je-
nti, hogy az általános sztrájk forradal-
i jellegűt. Ellenőrizhetetlen forrás-

ból származó hír szerint az egész ország-
ban megbénult a távíró és a telefon.
Lyganesben a kaszárnya ostrománál
többen meghaltak és a sztrájkolók közül
kétszázán súlyosan megsebesültek. A
nemzeti gárda tagjai közül ketten eles-
tek, számosan megsebesültek.

**Az összecsapásnak valóságos
hádi jellege volt, mert mindkét
oldalon lőfegyverrel harcoltak.
Asturiában szintén kikiáltották
az ostromállapotot.**

Az erőszak eszközeivel küzdenek a kormány ellen

Madridban a péntek délelőtt aránylag
nyugodtan telt el. Az utcákon kevés jár-
kelő volt látható. Néhány trafik kivétel-
vel csak itt-ott volt látható egy-egy nyi-
tott élelmiszer üzlet. Számos házkuta-
tást tartottak, amely alkalommal igen
sok fegyvert találtak. A nyomdász-
sztrájk ellenére az egyik szocialdemo-
rata lap tegnap délelőtt is megjelent.

**A lap vezetőjében bejeienti,
hogy a szocialista párt nemcsak
parlamentin uton, hanem az erő-
szak eszközeivel is küzd a kor-
mány ellen.**

Ovideóban a véres források tovább
tartanak. A várossal teljesen megsza-
kadott az összeköttetés és nem lehet tudni,
hogy valójában ott mi történik. Hír szer-
int a véres eseményeknek Ovideóban

Madrid utcáin véres összetűzések voltak

Albornos alkotmányjogi bírósági
elnök lemondott állásáról. Lemondásá-
nak oka állítólag az, hogy nem ért egyet
a kormánnyal. Ugy látja, hogy a kor-
mány tulságosan erélyes intézkedések-
kel akarja a politikai sztrájkot letörni.

**Pénteken délután már Madrid
utcáin is véres összetűzések-
re került a sor.**

A városi hatóságnak sikerült egy csomó

Ököllet agyonverte apósát mert az öreg becsmérelte édesanyját

Sukte István, a Lugos közelében
lévő Stiuca községben együtt lakott
anyjával, feleségével és annak szüleivel.
A gazda feleségének szülei azonban ál-
landóan gunyolták Sukte édesanyját,
sőt nem egyszer gorombán szidalmazták
is. A fiatal gazda a napokban fiútanuja
volt annak, amikor apósa ismét gunyolta
az édesanyját, akiről azt állította, hogy
multjában erkölcsi folt van, mert fia
nem az asszony elhunyt férjének a gyer-
meke.

A kifizetésű városi tisztviselők járandóságából lenyirbáltak, ugyanakkor a nagy fizetésekhez még hozzáadtak

Kellemetlen meglepetésben volt részük ju-
nius elsején az Oradea (Nagyvárad) város
szolgálatában álló kistisztviselőknek, szol-
gáknak és kézbesítőknek. A város ideiglenes
bizottsága ugyanis N e g u l e s c u alpolgár-
mester indítványára valamennyi kifizetésű
tisztviselő és alkalmazott fizetését lecsök-
kentette. A csökkentés számos tisztviselőnél
600—800 leit tett ki, ami megélhetésüket fe-

Madridi jelentés szerint a sztrájk ki-
kiáltását követő órákban körülbelül
négyezer személyt tartóztattak le. Kat-
nai és rendőrségi őrzőjáratok cirkáltak az
utcákon és a járőkelőket felszólították,
hogy azonnal vonuljanak haza. Aki a
felszólításnak nem tett eleget, azt letar-
toztatták. Az összes üzletek a tejsarno-
kok kivételével zárva vannak. A villamo-
sok, autóbuszok és taxik nem közleked-
nek. Tegnap reggel Madridban mindössze
két ujság jelent meg.

eddig öt halottja van. Ojoniego város-
ban a sztrájkolók felgyújtottak több
középületet. Az ellenük kivonult rendőr-
séggel összeütköztek. Az összecsapásnak
több halottja és számos sebesültje van.
A kormány teherautókon katonákat kül-
dött Felgureoba, de ezek kénytelenek
voltak visszafordulni, mert az utakat
vörös karszalagos forradalmárok tartot-
ták megszállva. Companis katalán mi-
niszterelnök rádióbeszédet tartott,
amelyben a lakosságot nyugalomra buz-
dította. Hír szerint

**a katalán kormány manifesztu-
mot intéz a néphez és bejelenti,
hogy Katalonia önálló köztár-
saság lesz, amely azonban szövetségi-
ségben marad Spanyolor-
szággal.**

Összetűzések voltak

sztrájkot felhajtani, akikkel meg
akarta indítani a villamos vasut forgal-
mát. A sztrájkolók a rendőrség védel-
me alatt vonultak a munkahelyre. Ami-
kor az első villamosok megjelentek az
utcán, a sztrájkolók megtámadták a
sztrájkolókat, azokat a városra verték és
a villamos kocsikát felfordították. Az
általános sztrájk az egész ország terüle-
tén mindinkább elharapózik.

Sukte Istvánt apósa ezen súlyosan rá-
galmazó kijelentése annyira felzúgatta,
hogy anyja becsületének védelmében az
öregre támadt és ököllet addig verte a
fejét, amíg apósa holtan összerogyott.
A gyilkos fiút tartóztatták és bekisér-
ték a lugosi ügyészségre, ahol kihallgat-
ták. Arra való tekintettel, hogy anyja
becsületének védelmében gyilkolt, felté-
telesen szabadlábra helyezték.

meke. Ezért kérték a város ideiglenes bi-
zottságát, hogy a csökkentésre vonatkozó
határozatot vonják vissza. A város vezető-
sége elutasította a kérelmet, mire az érde-
kelt tisztviselők a temesi revíziós bizottság-
hoz fordultak és a fizetéscsökkentésre vo-
natkozó városi határozat megsemmisítését
kérték.

A revíziós bizottság tárgyalásán a tisztvi-

selők képviselőtlen Subtire Ionel dr.
ügyvéd rámutatott arra, hogy a fizetések
csökkentése törvénytelen, mert amíg a kisi-
fizetésű alkalmazottakat megrövidítették, ad-
dig egyes igazgatók és osztályfőnökök fize-
tését több száz leiel emelték. Példákat sorolt
fel, hogy az egyik aligazgató fizetését 9000
leiről 10.000 leire emelték fel, míg a kilenc-
vennyolc kifizetésű tisztviselő és alkalm-
zott 2400—3600 lei között mozgó fizetését
jelentős összeggel csökkentették. Az érdekes
ügyben a revíziós bizottság a jövő héten hir-
deti ki döntését.

Nem jutott

**magyar nemzetiségű tanítónak hely
a tanonciskolákban**

A város minden tanév elején kinevezi
a tanonciskolák oktató személyzetét.
Évek óta tapasztaljuk, hogy etekintetben
a magyar nemzetiségű tanítókat mind-
egyre jobban háttérbe szorítják. Ezek-
nek a száma évek óta egyre fogyott. A
mostani tanévre tegnap hozták nyilván-
osságra az ipariskolák oktató személy-
zetének kinevezését. A város összes tíz
tanonciskolát tart fenn és ezekben hat-
vankilenc tanító működik, akiket a város
fizet. Meglepő, hogy ezek között egyet-
lenegy magyar anyanyelvű tanító sin-
csen. A listában négy német tanító sze-
repel. A tíz tanonciskola mellé kilenc
római katolikus hitoktatót neveztek ki,
akik közül négy magyar anyanyelvű.

Az elvetett jó mag kikel

Két esztendővel ezelőtt Erdélyből egy szo-
ciális testvér érkezett a Bánás egyik falu-
jába. Arca olyan szürke volt az ut porától,
mint a kapaljáról aláhulló szürke fátyla.
Járta a falukat. Vonaton, szekeren, veszteg-
lő teherhajókon és gyalogszerrel kereste fel
egymásután a falvakat. Így köztött ki egyik
nap Gataia (Gátalja) községben is. Össze-
hívta a falu asszonyait, leányait és beszélt
nekik olyan sok szépet, hogy nem győzték
hallgatni. Azután megalakult egy leánygye-
let. Ennek a leánygyeletnek egyik tagja ide-
bent van a városban. Feltűnően szép kerek-
arcu, diószemű, ringödereku, sugarérműti
magyar leány. Bent szolgál már több mint
egy éve is. Most eljött attól a családtól,
ahol eddig szolgált, pedig jó hely volt, de
nem engedték vasárnap templomba. En-
pedig olyan helyre szeretnék beállni, ahol min-
den vasárnap elengednek templomba,
—
monta a leány.

A peregul germani (németperegi) plébá-
nos az idegenbe szakadt, városi szolgálatra
induló leányokat rendszerint tanácsainak
védőszárnya alatt bocsátja sok veszedelmet
rejtő utjukra. A plébános már többször kül-
dött leányokat a Misszióba azzal a kéréssel,
hogy egészen megbízható családnál helyez-
zék el őket a testvérek. De ezzel még nem
merült ki aggódo gondossága. A leányokat
tiz parancsolattal látta el, a plébános kíván-
sárai csimmel, amelyek így szólnak: 1. Ne le-
gyen vasárnap mise nélkül, 2. Ne legyen nap
ima nélkül, 3. Ne legyen hónap gyónás nél-
kül, 4. Se felkelés, se lefekvés ne legyen kö-
szönés nélkül, 5. Mindig barátságos legyen
az arc és készséges az akarat, 6. Az asszonyt
mindig nagyságos asszonynak, az urat min-
dig nagyságos urnak szólítsd, 7. A Leány-
egyesületet rendszeren látogasd, 8. A Szociá-
lis Testvéreket meg kell látogatni, 9. A pihe-
nére kapott időt jól fel kell használni, leve-
gőn lenni, 10. Szóbadat szellőztesd.

Ha nemcsak a plébános, de mindannyian
ilyen gonddal lennének a szolgálataba jövő fa-
lusi leány sorsa iránt, az megmaradna jó-
nak, romlatlannak. A nyári szünet után
most ismét megnyílik a Misszióban a cseléd-
leányok vasárnap délutáni egyesülete, ahol
tanítják a leányokat hűségre, kötelességtel-
jesítésre, tiszteletre, becsületre, jó munkára.
Önmaguk ellen cselekednek, ha nem engé-
dik vasárnap templomba a háztartási alkalm-
zottnak, ha nem küldik az egyesületbe,
vagy ha esetleg rossz szemmel nézik azt,
amikor a leányegyesület vezetői munkahe-
lyükön is meglátogatják néha a leányokat.

HIREK

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félre 380, egész évre 750 — lei. **Nyugdíjasok** havonta 60, negyedévre 160, félre 300, egész évre 600 leit fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félre 20, egész évre 40 pengő. **Magyarországi nyugdíjasok** havonta 3, negyedévre 8, félre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvarer Zeitung” nyomda nyomása.

Egy ifju

dicselkedett társainak, hogy neki munkakönyve van, ő munkás egy textiltgyárban s egyelőre nincsen fizetése. A társai összenéztek: mi van vele? Ilyesmivel dicselkedni? Gyári munkás és még hozzá fizetése sincs? Azért végezte el a nyolc gimnáziumot, hogy most két kezével keresse meg kenyerét? Ehhez igazán nem kellett középiskolai végzettség; annyi költség meg kinlódás. Milyen társadalmi életet fog élni ez az ifju, kik lesznek a barátai? És miért nem megy egyetemre? Legyen orvos, legyen mérnök, vagy ügyvéd. Hiszen nagyon tehetséges. Egész biztos ér vényesülne.

— Tudom, ti csodálkoztok, hogy én munkásnak mentem. Hogy odaállok majd minden szombatban a munkásokkal egy sorban a heti béremért. Esetleg velük sztrájkoljak és az utcán kezét fogjak a piszkos és műveletlen munkástársaimmal. Idefigyeljétek: én jobban járok mint ti! Ezer és egy okom van, hogy különösen mint kisebbségi honpolgár ne legyek tisztviselő. Ha egyáltalán kapnék állást. Ugynevezett szabad pályán? Ma nem kenyer. Azért tértem át a praktikus pályára. Egyelőre munkás vagyok. Szorgalmas, pontos és lelkiismeretes ember leszek és majd idővel a gyárban művezető leszek. És ha megsegít az Isten, egyszer önállósítom magam. A magam ura leszek és nemzeti szempontból hasznos eleme nemzetemnek. Én jobban őrzöm meg nemzetiségetem, mint egy szellemi munkás. Engem nem rendelnek nyelvvizsgára. Engem munkám után itélnék meg. A kisiparnak szüksége van képzett emberekre. A kisipar élet-halál harcot vív a nagyiparral és a társadalmi egyensúly csak addig lesz meg, amíg a nagyipar el nem nyeli a kisipart. Ti hivatottak vagytok arra, hogy a társadalmat megmentsétek! És fontos: legyen megszervezett magyar piac és megszervezett magyar fogyasztóközönség... Most a gyárba kell mennem. A viszontlátásra!

— A viszontlátásra!

Siet. Pontos és szorgalmas akar lenni. Majd idővel művezető lesz és esetleg önálló kisiparos. Addigra talán meg lesz szervezve a magyar piac és a magyar fogyasztóközönség... Összefogunk termelők és fogyasztók... Irigylem ezt a fiút.

Telbisz Károly

— Nagy tisztí előléptetések lesznek. A hadügyminisztériumban nagy előkészületek folynak a tisztí előléptetések ügyében. Ez alkalommal számos olyan tisztet is előléptetnek, akiket az előbbi előléptetésnél mellőztek.

— Sétálnak a hivatalos iratok. Londonból jelentik, hogy az angol kormány megkeresést intézett valamennyi volt miniszterhez, akiket arra kért, hogy a náluk maradt hivatalos iratokat juttassák vissza az illető minisztériumoknak.

Rejtélyes körülmények között megmérgezték egy gyilkos banditát a fogházban

Különös eset történt a cernautii (cernovici) fogházban, amelynek foglyai között Plesca a Vasile bandita, Radetzki fogász és Prodeus volt rendőr is szerepeltek. A három egyén Hirsch Róza cernautii milliomosnó meggyilkolása miatt került a fogházba. A vizsgálat során Plesca és Radetzki egymás ellen vallottak. Közben Plesca hirtelen meg-

— Károly király vasárnap Lugoson tartózkodik. Tegnap délután kezdődött meg Lugoson a görög katolikus egyház kongresszusa, amely vasárnap az újonnan restaurált görög katolikus székesegyház ünnepélyes felszentelésével éri el fénypontját. Az ünnepségeken Károly király is megjelenik a kormány több tagjának kíséretében. A király fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. A kongresszus tegnap délután kezdődött és az első ülésen Pop Valér miniszter elnökölt. Ma délelőtt istentisztelet lesz, amelyen az ünnepi beszédet Brinzeu Miklós dr. kanonok tartja. A király vasárnap délelőtt féltizenegykor érkezik meg Lugosra és résztvesz azon a nagyszabású eucharisztikus kongresszuson, amely tízenkét órákor kezdődik. Félkettőkor az uralkodó tiszteletére bankett lesz, majd négy órákor a városi színházban megkezdődik a templomi énekkarok hangversenye. Az uralkodó délután hat óra tájban hagyja el a várost.

— Elhunyt gabonakereskedő. A Dauerbach-palotában levő lakásán tegnap hajnalban hatvanhárom éves korában meghalt Deutsch Emánuel gabonagyáros. Halálát szívinfark okozta. Deutsch Emánuel kitűnő üzletember volt. Elhunytát testvérei Poitzer Jeanette, született Deutsch, Deutsch József, Deutsch Arnold és Deutsch Sámuel, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt tizenegy órákor a gyászházba megy végbe.

— Harc a fővárosi vörhenyjárvány ellen. A fővárosi főorvosi hivatal jelentése szerint a vörhenybetegedések száma újabb emelkedést mutat. Több iskolából jelentettek vörhenyeseteket, mire ezeket az iskolákat bezárták és elrendelték a fertőtlenítést. Remélik, hogy ezekkel az óvintézkedésekkel sikerül a vörhenyjárvány terjedését megakadályozni.

— A hatvan éves Bethlen István ünneplése. Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök hétfőn ünnepli meg hatvanadik születésnapját. Ebből az alkalomból a magyar sajtó terjedelmes cikkekben ünnepli Bethlent. A lapok megállapítják, hogy Bethlen István gróf nagy ember és hatvan esztendőjéből csak negyven az övé, husz ellenben a történelemé. A husz év alatt igen nagy munkát végzett. Iseri a magyarság Bethlen István tévedéseit is, de ezeket elhomályosítja nagysága, amely előtt mindenki meghajol. Magyarország és Bethlen közös útja mindig göröngyös volt, de ez a vezérnek született férfiu soha nem bukott el. Napoleon Goethevel való találkozásakor felkiáltott: Ime az ember! Magyarország népe a hatvan esztendő Bethlen előtt tisztelettel mondja: Ime az ember!

halt és a boncolás megállapította, hogy a banditát eddig még rejtélyes körülmények között a fogházban megmérgezték. A gyaru Radetzki-re háru, mert érdekében állott, hogy Plesca a vizsgálat további során ne tegyen ellene terhelő vallomást. A különös mérgezés ügyében a hatóságok folytatják a vizsgálatot.

— Cuzista támadás egy szerkesztőség ellen. Az elmúlt éjjel a fővárosban Emilia ügyvéd vezetése alatt ötven cuzista fiatal ember behatolt a Facla című lap szerkesztőségébe, ahol mindent összetörték. Három újságíró, akik a szerkesztőségben tartózkodtak, súlyosan bántalmazták. Ezek közül Vinea állapota súlyos. Bardescu katonai ügyész és Parisianu rendőrségi felügyelő még az éjjel folyamán megindították a vizsgálatot. Emilia ügyvédet több fiatal emberrel együtt letartóztatták. Az illetők kijelentették, hogy a Facla című lapot azért akarták megbüntetni, mert az alaptalan támadásokat intézett a cuzisták ellen.

— Rövidesen eső várható. Tegnap kisebb felhősödés jelent meg az égbolton. Élénkebb légáramlás mellett délben a hőmérséklet 22 fok volt. A meteorológiai intézet jelenti: Az élénk légáramlás tovább tart, egy-két helyen eső és zivatar várható, a nappali hőmérséklet nem igen változik.

— Francia pilóta kipróbálja a román repülőgépeket. A piperai repülőtéren tegnap leszállott Detroya t Marcel, a kiváló francia aviatikus, aki megérkezése után érintkezésbe lépett Irimescu légügyi alminiszterrel. A francia pilóta a brassói repülőgyárban elkészült repülőgépeket fogja kipróbálni.

— Jön ismét a taifun. Saigunból jelentik, hogy ott egymásután két taifun vult végig. A taifun elpusztította a távíró és telefon vezetékét és számos házat megrongált. Hatvan ember életét vesztette.

— Bolgár komitácik betörték román területre. Az elmúlt éjszaka felfegyverzett bolgár komitácik újból betörték román területre és megtámadták Gherengie községet. Miközben a komitácik Ibrahim Rami török gazda házat fosztogatták, futólépésben megérkezett a község csendőrsége és heves harc támadt. A komitácik a harc során rakétákat is használtak és kézigranátokkal védekeztek a csendőrök ellen. A banda hosszas harc után visszamenekült bolgár területre.

— A folyóba zuhant autó. Súlyos baleset történt tegnap a Prahova felett elvezető sínaiai hidnál. Az egyik ploestii autóbusz, amelynek Gheorghescu soffőr volt a vezetője, a hidról a folyóba zuhant. A gépkocsi összetört, a soffőr súlyosabban, míg több utas könnyebben megsérült.

— Elhunyt matrona. A negyedik kerületi Tudor Vladimirescu (Begabal) sor 28 számú házban 89 éves korában meghalt özvegy Keller Anna, született Rabong. Halálát fia, Keller Miklós dr. fogorvos és Keller Mihály, a szegedi gyufagyár igazgatója, valamint családjaik, leányai Bonaventura, a Miasszonyunkról elnevezett iskolanővérek negyedik kerületi zárdájának nővére és Szántó Antalné, veje Parche József dr. nyugalmazott ortosiarai (orczyfalvai) köröros, unokái és a Wolf, valamint a Rabong-családok gyászolják. Holttestét Ortosiarara (Orczyfalvára) szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

— Fényes ünnepség színhelye lesz ma Sibiu (Nagyszében) városa, ahol Károly király és a kormány tagjainak jelenlétében Erdély román nyelvű iskolája új épületének alapkövét teszik le. Ebből az alkalomból megköszorúzzák Saguna Andrei érsek sirját.

— Elutasították tizennyolc vasutas keresetét. Simeria (Piski) vasútállomáson a tavaszkor tizennyolc magyar nemzetiségű vasutast elbocsátottak állásából. Az elbocsátás oka az volt, hogy az illetők nem bírták kellő mértékben a román nyelvet. A kenyerüket vesztett magyar vasutasok a clujji (kolozsvári) ítéltáblához, mint közigazgatási bírósághoz fordultak és ott kerestek orvoslást. A vasutasok a közigazgatási bíróságtól felmondásuk megsemmisítését kérték. A közigazgatási bíróság a tizennyolc vasutas keresetét elutasította, ezenkívül még arra is kötelezte őket, hogy fejenként háromszáz lei perköltséget fizesse-

— Megérett az októberi cseresznye és földi eper. Kiskunfélegyházán cseresznyét és földi epret árulnak a piacon. Mindkettőt előcsalta az őszbeoltott második nyár. A nagy meleg következménye volt, hogy ebben az alföldi városban a cseresznyefák és a földi eper bokrai kivirágoztak, most pedig meghozták második termésüket. Mindkettőnek nagy keletje van a piacon. A földi epret ötven fillérral mérik.

— Megérkezett a szeptemberi tisztviselői fizetések kiutalása. A pénzügyigazgatóság tegnap megérkezett az általi tisztviselők szeptemberi fizetéseinek kiegyenlítésére szükséges összeg kiutalása. Valószínűnek tartják, hogy mára megérkezik a nyugdíjak kiutalása is. Ebben az esetben lehetséges, hogy a kifizetést még ma, de legkésőbb hétfőn megkezdik.

— Nincs tíz éves fegyverszünet. Berlinből jelentik, hogy hivatalos helyről cáfolják egyes lapoknak azt a római tudósítást, amely arról szól, hogy Németország az osztrák ügyben tíz éves fegyverszünetet ajánlott fel. A római német nagykövet jelenleg szabadságon van, de visszatértekor erre vonatkozólag semmiféle utasítást nem hoz magával.

— A pénzszekrényt dézsmáló szakácsnő. W onka János zongoragyáros házában a lopás történt, amelynél a zsákmány 11.500 le volt. A lopást a fiatal gyáros fedezte fel akinek feltűnt, hogy a szobában levő pénzszekrény nincsen rendesen elzárva. Jelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. Ennek során a gyaru Sch. Erzsébet, a Wonka-család volt szakácsnőjére terelődött, aki az egyik napon hirtelen felmondott és eltávozott a házból. A gyaru okok alapján házkutatást tartottak a volt szakácsnő lakásában, ahol a szalmazsák alatt megtalálták a lopott pénz nagyrészét, valamint a pénzszekrény kulcsát is, amelyre a gyáros még augusztusban elvesztett. A kulcsot akkoriban a szakácsnő találta meg és felhasználta arra, hogy adott alkalommal megdezmálja a pénzszekrényt. A megtört asszony bevallotta tettet.

* Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Nagy gyermekmulatság október 7-én

a zsidó liceum kerthelyiségében és tornatermében

Celenplezték a szörnyet

Hónapok előtt széthordta a sajtó a hírt szerzte a világon, hogy a skóciai Lochnes városkában tengeri szörnyet láttak. Hajmeresztő leírások jelentek meg a szörnyről és a tudósok törték a fejüket, hogy micsoda is lehet ez a bizonyára régmúlt ezredékből visszamaradt szörnyeteg, amelyről filmet is készítettek. Jelenleg Londonban a természet-tudósok nemzetközi kongresszust tartanak és a kongresszus tagjai megtekintették ezt a filmet. Megállapították, hogy a lochnesi szörny voltaképpen egy óriási foka és pedig a ritkább szürke fókák fajtájából való. Így tehát végre megoldódott a lochnesi szörny rejtélye. A kacsából foka lett. Mégis valami.

— **Ottó királyfi diszpolgársága.** Több sajországi község diszpolgárává választotta Ottó királyfit, aki levélben közölte ma a kitüntetés és hangsúlyozta, hogy megnyitják előtte Ausztria határait, szeretettel és minden bosszúvágy nélkül fog hazája érdekében dolgozni.

— **Erdemes iparos ünneplése.** A helyi iparoság egyik ismert és közbecsült tagja, Bittó Ferenc, most töltötte be tizedik évét. Iparostársai ez alkalomból hétfőn este vacsorát rendeznek tisztelőre.

— **Az érdezt megölte saját fegyvere.** A gőzs Ioan főerdőr cserkészeten volt a Severin (Szörény) megyei kincstári erdőben, ahonnan késő este indult hazafelé. Útközben egy patakon akart keresztugrani, azonban megcsuszott és olyan gyorsasággal esett el, hogy kezében tartott fegyvere elsült. A golyó a szerencsétlen ember szíve felett furódott be a mellébe és azonnali halálát okozta.

— **Az injekció után meghalt egy asszony.** A múlt héten történt Aradon. Boara Berné harminckét éves Chisineu-Cris (Körmény) községben lakó asszony már rébőre idős sulyosabb természetű bajban szenvedett, amely ellen Goldberger Emanuel dr. aradi belgyógyász kezelte. Az orvos injekciókat alkalmazott a betegség leállítására. Több injekciót minden baj nélkül adott az asszony, azonban tegnapelőtt az injekció után rosszul lett és meghalt. A hatóságok a hatósági orvosok nem állapíthatják meg és ezért az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. Lehetősége az is, hogy a gyógyszer összetételében volt a hiba, ezért is a gyógyszeroldat maradványát vizsgálat végett elküldték a fővárosi állami vegyvizsgáló intézetbe.

— **A nyugalmazott katonatisztek egyeteme** október 21-én délelőtt tíz órakor a Kaszinó nagytermében rendkívül közgyűlést tart. A napirend fontosabb kérdése a nyugdíjazás és a szolgálaton kívüli katonatisztek, hogy mi számokban jelenjenek meg. Esetleg indítványokat írásban október 15-ig a vezetőséghez benyújtani.

— **Elásta koraszülött gyermeke holttestét.** A negyedik kerületi rendőrségen levélben figyelmeztették, hogy a carescu (Bem) utca 25 számú házában lakó Brück Erzsébet asszony elásta a koraszülött gyermekét, akit néhány nappal előzőleg hozott világra. A feljelentés alapján a rendőrség kihallgatta az asszonyt, aki elmondta, hogy koraszülöttnak adott életet és a gyermek csupán néhány óráig élt. Mivel nem volt pénze az eltemetéshez, a kis holttestet újságpapírral csomagolta és kivitte a temetőbe, ahol a kis holttestet a jelzett helyen valószínűleg megtalálták, de mivel erőszak nyomán nem mutatta, a holttest felboncolásának rendelték el. A boncolás ma lesz, amelynek eredményétől függ, hogy az asszony ellen eljárás indul-e, vagy sem.

— **Zivatar vonult el Berlin fölött.** Berlin és környéke fölött csütörtökön este óriási erejű zivatar vonult el. A zivatar annak a nagy hőségnek volt a következménye, amely napok óta uralkodott.

* **Angol tanfolyam nyílik** október 15-iki kezdettel a Magyar Házban korlátozott számú résztvevőkkel. Érdeklődők jelentkezzenek kizárólag szerdán délután 3—5 óra között a Magyar Nőegylet helyiségében. A tandíj 100 lei havonta. Beíratási díj 20 lei. A tanfolyamot a délelőtti órákban tartják meg.

A biciklista hátizsákjában csempészte be Brünnből Ausztriába a betiltott Arbeiter Zeitung ezer példányát

Bécsből jelentik, hogy Floridsdorf közelében feltartóztattak egy gyanús kerékpáros fiatalembert, aki hátizsákjában nagy csomagot cipelt. Megállapították, hogy a csomagban a Bécsben betiltott szociáldemokrata Arbeiter Zeitung ezer példánya volt, amelyet Brünnből hoztak. Kiderült, hogy a fiatal ember titokban jött át a határon Brünnből és az volt a megbízatása, hogy

— **A francia alkotmánymódosításra szükség van.** Párisból jelentik, hogy Doumergue miniszterelnök újból rádióbeszédet mondott, amelyben ismét megindokolta a tervezett alkotmánymódosítást. Hangsúlyozta, hogy minden jó franciának közös frontba kell tömörülnie.

— **A tanukat elővezetik, de a vádlott nincs sehol.** Bakova községben négy év előtt sorozatos betörések történtek. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során az a gyanú merült fel, hogy a betöréseket Mordorean Nicolae követte el. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek, amely kihallgatása után szabadlábra helyezte, de megindította ellene az eljárást. Tizedeszer tízre már ki ügyét tárgyalásra a bíróság, de mindezekig egyszer sem jelent meg a bíróság előtt. A tanukat elővezetési parancs alapján csendőrök kísérték be a városháza, a vádlottnak pedig se híre-se hamva. Valahol nyugodtan jár-ke, ahol még nem ismerik.

— **Veszedelemes tűz a versaillesi palotában.** Párisi jelentés szerint a versaillesi palotában az elmúlt éjjel nagy tűz pusztított. Számos értékes festmény, szobor és butor esett a tűz áldozatává.

— **A vonatból kizuhant asszony rejtélye.** Közel egy hónapja, hogy az Arad-Timisoara (Temesvár) vasútvonalon Pál Róza, Párisból érkező asszony, eddig még nem tisztázott körülmények között kizuhant a vasúti kocsiból és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy most is a kórházban ápolják. A rendőrség ismétellen megkísérelte, hogy a megsebesült asszonyt kihallgassa, ami azonban eddig nem történhetett meg, mert sérülései még mindig veszélyesek. Annyit már megállapítottak, hogy nem rabolták el az asszony pénzét.

— **Halálosvégű rugás futball közben.** A brutálisan elfajult futballjáték áldozatul követelte Deák Ferenc tizenegyes éves gimnazistát, Deák Kálmán, a satumarei (szatmári) Magyar Párt titkárának fiát. A fiu néhány nap előtt társával futbalozott és játék közben oldalba rugták. Napokig titkolta családja előtt fájdalmait, amíg heves láz kezdte gyötörni és akkor bevallotta a vele történt esetet. Kétségbeesett szülei nyomban orvoshoz vitték, majd a kórházba szállították, azonban az orvosi tudomány nem tudott már rajta segíteni és a tizenegy éves fiu meghalt.

a szociáldemokrata újságot munkások között kiosszta. Találtak nála egy listát is olyan szociáldemokrata munkásokról, akik annak ellenére, hogy a szociáldemokrata pártot feloszlatták, mégis fizetik a párt tagsági díjait. Az elfogott fiatalembernek meghatalmazása volt arra, hogy ezeket a tagdíjakat beszedje és Brünnből szállítsa.

— **A belügyminiszterium autójának balesete.** A fővárosban tegnap súlyosabb forgalmi baleset történt. A belügyminiszterium gépkocsija, amelyet egy Amza nevű katona vezetett, két villamos közé szorult. Az összeütközés következtében a kocsitönkrement, a sofőr és három utasa megsérültek.

— **Zátonyra futott belga hajó.** Rotterdamból jelentik, hogy az 555 tonnás Charles Jose belga hajó a holland partok közelében zátonyra jutott. A hajó segélyhívására több gőzös a helyszínre érkezett, a hajót megtalálták a zátonyon, de tíz főnyi személyzetéből nem volt senki a fedélzeten. Valamivel távolabb megtalálták a hajó egyik mentőcsónakát, amelyben a kapitány volt az egyik matrózzal. A többi nyolc matróz elpusztult.

— **Meglopták, amíg temetésen volt.** Adám Péter sági hentesmester feljelentést tett az ottani csendőrségen, hogy amíg családjával egy temetésen volt, Waldner Péter nevű szolgája meglopta. A szolga a hentesmester hálószobájából nagyobb összeget és 50.000 leit meghaladó értékű tárgyat lopott el.

— **Egyházzenei ájtatosság.** A gyárvárosi római katolikus plébániatemplomban vasárnap este 7 órai kezdettel a templomi ének és zenekar közreműködésével egyházzenei ájtatosság lesz. Előadásra kerül 9 kiváló egyházzenei kompozíció. A hatalmas kultuszorgonán befejezésül Hoffman Hajnalka, a templom orgonása és Wittmann Pál karmagy Renner négykezes Postludiumát játszik.

— **Az evangélikus nőegylet kedélyes estje.** Az evangélikus nőegylet október 7-én, vasárnap este hat órai kezdettel a Sörgyárudvar nagytermében táncol egybekötött műsoros kedélyes estét rendez. A műsor keretében Hauschild Grete bécsi dalokat ad elő, Guggenberger Kornél, a fiatal zongoraművész Beethoven és Mozart-számokkal szerepel, míg Onca Jenny, Gáberdeen Baba és Kovács Ria táncbetegekkel járulnak hozzá a közönség szórakoztatásához. A kedélyes családi estre az evangélikus családokat, a nőegylet barátait és támogatóit ezuton is meghívják. Belépti díj nincs, azonban az egy pár virslire és a hozzávaló kenyérré feljogosító jegy megvásárlása kötelező. Virsligyek a nőegylet tagjainál, a Luther-téren levő lelkesi hivatalban, a Galgon-csemegekereskedésben, a német könyvkereskedésben és a második kerületi Thelmann-vaskereskedésben kaphatók.

A Parcoul Carolban rendezett mintavásár tartama alatt csak félárba kerül bucuresti-i utazása és ha egyben kihasználja a mélyen leszállított árakat, melyeken ez alkalommal a főváros és egész Románia legnagyobb áruházában, a **Galerias Lafayette-ben** vásárolhat, még nyereséggel is zárul az útja. Egyetlen látogatás meggyőzi erről.

Október 6. Nyolcvanöt esztendő előtt, 1849 október 6-án az aradi vár sáncaiban kivégeztek tizenhárom magyar táborkot. Kilencet főlakasztottak, hatot pedig agyonlőttek. Az osztrák önkény áldozata volt a tizenhárom aradi vértanu, akiknek halálós ítéletét a szívtelen Haynau tábornok írta alá. Ez a kegyetlen ítélet az egész világ felháborodását váltotta ki. Romániában, Franciaországban, Olaszországban és Angliában, amely országokba a veszített magyar szabadságharc vezetői menekültek, tüntettek Ausztria ellen. Az egész világsajtó gyalázatos tettek bélyegezte a tizenhárom kivégzést. Megtörtént, hogy Haynau néhány év múltán ellátogatott Londonba és amikor az utca népe föllismerlte, véresre verte. A mai napon a jóézésű ember részvéttel gondol a tizenhárom aradi vértanura, akik az osztrák zsarnokság áldozatai voltak.

— **Megvan az apai beleegyezés.** Londonból jelentik, hogy a királyi palotában V. György angol király elnökletével titkos államtanácsot tartottak. Ezen a királyi család tagjainak házasságáról szóló 1777. évi törvény alapján a király hozzájárulását adta, hogy György herceg házasságot kössön Marina görög hercegnővel. Az erről szóló okmányt, amelyet pergamenten állítottak ki, a király nyomban alá írta és azt a lordkancellár ellátta az állampécsettél.

— **Embercsempésző matrózok.** Rotterdamból jelentik, hogy ott nagyobb szabású embercsempészetet lepleztek le. Arról van szó, hogy olyan kivándorlókat csempészték ki Amerikába, akiknek papírjaik nem voltak rendben. A csempészetet a különböző hajók matrózai üzték, akik valóságos bandát alakítottak. Klienseket a hajókra csempészték, ahol azokat elrejtették. A potyautasokat azután Amerikában partra tették. Az ilyen fekete kivándorlók a csempészbándának fejenként ötszáz dollárt fizettek. Már eddig is számos letartóztatás történt.

Önkéntes árverési hirdetés

A legszebb antik butorok, valódi perzsa szőnyegek, bronzok, márványszobrok, továbbá zongora, pianinó, harmonium, valamint modern berendezési tárgyak

a bizománybaadók kívánságára október hó 15-én d. u. 4 órakor

önkéntes árverésen eladatnak a

Belgiana

bizományi üzletben, Timisoara I., Str. Eminescu (Zápolya-u.) 6. sz. a.

Az eladásra kerülő tárgyak bármikor megtekinthetők

FIZESSEN ELŐ

A DELI HIRLAPRA

Sport

A nemzeti liga selejtező mérkőzéseinek megváltoztatását kérik az érdekelt egyesületek

A bajnokságok selejtező mérkőzéseinek sok bonyodalmat idéztek már elő. Egész éven át tartó munka gyümölcse két mérkőzésen elveszhet és a csapatok újra tovább küzdhetnek abban a csoportban, ahol már elsőek voltak. Az érdekelt egyesületek mozdalmat indítottak, hogy a selejtező mérkőzéseket az első és utolsó helyezettek részére szüntessék meg. Tehát például a nemzeti B) liga első helyezette ne játszóknak mérkőzést az A) liga utolsó helyezettjével. A helyes

eljárás az lenne, hogy az első helyezett minden további fennakadás nélkül kerüljön a nemzeti A) ligába, míg a nemzeti A) liga utolsó helyezettje visszaesne. Tartásuk azonban fent — írják a beadványt elkészítő egyesületek — a nemzeti B) liga második helyezettjének és a nemzeti A) liga utolsó előtti helyezettjének selejtező mérkőzéseit. A szövetség körében élénken tárgyalják a beadványt és valószínűnek látszik, hogy az akció sikerrel zárul.

Kicsérélték a TAC—Jiul AC nemzeti B-ligabajnoki mérkőzés bíróját

A nemzeti ligabizottság eddig ismeretlen okokból megváltoztatta a nemzeti B) liga mérkőzéseire kiküldött bírót. A bennünket közelebből érdeklő TAC—Jiul AC mérkőzést például nem az aradi Pálfi bíró, hanem Oravetz fogja vezetni. Oravetz bíró szívesen látott Timisoaran (Temesvárott), de mégis feltűnik, hogy a bírókicserélés megtörtént és ennek okát ma még nem tudjuk. Talán a

holnap, vasárnap eldöntésre kerülő TAC—Jiul AC nemzeti B) ligamérkőzés erre is választ fog adni. A szövetség vezetői azonban sokkal helyesebben tennék, ha a bíróküldést nem változtatnák meg huszonnégy órán belül, mert ha nem is állana fenn valami kétség bíró iránt, azonban az ilyen intézkedések felesleges találgatásokra adnak okot.

A ROMÁN VALOGATOTT ÖSSZEÁLLÍTÁSA A LENGYELEK ELLENI MÉRKŐZÉSRE

A futballszövetség összeállította a Lembergben szereplő román nemzeti válogatott együttest. Ezek szerint a válogatott a következő valószínű összeállításban veszi fel a küzdelmet: Burdan — Vogl, Albu — Deheleanu, Eisenbesser, Moravetz — Bindea, Kovács, Ciolac, Petea Valcov, Dobai.

A román kupa következő fordulói

A román kupamérkőzések október 14-én folytatódnak. A kupabizottság kijelölte ennek a fordulónak a mérkőzéseit és Timisoara (Temesvárról) a TMTE Jimbolia (Zsombolyán) játszik a ZsSE együttesével, míg az Ilsa csapata, ha legyőzi a craiovai együttest, úgy érdekes mérkőzést bonyolít majd le a resitai munkáscsapatával. Mindkét mérkőzés elé már most nagy érdeklődéssel tekintenek.

Igazolt mérkőzés

Ismeretes, hogy a NAC megövtá az AMTE ellen vívott 1:1 arányú döntetlen mérkőzést azon az alapon, hogy a közönség terrorizálta a k o b i Ernő bíró, aki ezért visszavonta a NAC egyik szabályosan elért gólját. A nemzeti bajnokság bizottsága most döntött az óvás ügyében és igazolta a mérkőzést, azonban a rendező AMTE egyesület négyezer lei pénzbírsággal büntette. A döntés heves vitára adott alkalmat, amelynek végén Breceanu ornagy, a bizottság egyik tagja lemondott, hogy ezzel is kifejezést adjon tiltakozásának.

Naponta olcsó utazás Bucurestibe

a Wagons-Lits-Cook rendezésében a mintavásárra

II. osztályon 1573 lei / III. osztályon 1227 lei

gyorsvonat Timisoara—Bucuresti és vissza, két napi szállodai szoba és teljes ellátás az összes kiadásokkal és borraival, a főváros megtekintése autokáron, valamint szabad megtekintése a mintavásárra.

Jelentkezések a Wagons-Lits-Cook utazási irodában, valamint a Déli Hírlap kiadóhivatalában

— Folyik a nyelvvizsga a prefekturán. A villamosvasúti alkalmazottak valamennyien tustek már a nyelvvizsgán és tegnap ismét a vidéki jegyzők és segédjegyzőkre került a sor. A buziási, ciacovai (csákvovai), dettai, comlosi (komlósi) és a központi járás közigazgatási tisztviselői vizsgáztak tegnap a prefekturán. A vizsga a mai napon tovább folyik.

— A máriaradnai férfizarándok egyesület szeptemberét vasárnap, október hetedikén délelőtt féltizenegy órakor mutatják be az Irgalmasok templomában. Míse után az egyesület tagjai havi gyűléseket tartják meg.

— Nehéz székelyekben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szivdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen ládaim s vérbájak — mint aranyér, repedés, előesés, poipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehezebbé, így van: reggel es este i egyed pohár termézetes „Ferenc József” keserűvizet. Kihitai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz műtétek előtti és utáni időszakokban is igen kedvelt, nagyértékű használt.

— Aranytányérról eszik makarónt Európa leggazdagabb embere. A rejtélyes életű Bazil Zacharovról, aki mérhetetlen vagyona ellenére naponként csak egy tányér makarónt eszik, keveset tud a világ. Gyomorbaja miatt csak makarónt szabad ennie, de azt aranytányérról eszi. Zacharovról rendkívül érdekes képes cikkeket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

— Gróf Rinaldó. A rónaci Haladókör, amely a közelmúltban kétszer egymás után nagy sikerrel adta elő az Aranymadár című operettet, újabb színű előadásra készül. A Haladókör műkedvelői gárdája Láng Lajos Frigyes karaggy vezetésével belefogott a Gróf Rinaldó három felvonásos operett tanulásába, amelynek bemutató előadását november közepére tervezik.

A Terminus-bár

pompás új októberi műsorának szenzációja a világhírű eredeti amerikai félműlt

3 H a v a y utólérhetetlen gitár és táncművészek

— Ki akarta irtani a családját. Megdöbbentő családi dráma játszódott le Brasovban (Brassóban), ahol Senk Irén asszony revolverrel rálőtt a fiára, majd öngyilkossági szándékból saját maga ellen fordította a revolvert. Az asszony csak nemrég vesztette el egyik fiát, ami annyira elkeserítette, hogy erre a végzetes tette határozta el magát és ki akarta irtani családját. Az anyát és Dezső nevű fiát kórházba szállították. A fiu haldoklik, az asszony sérülése azonban nem olyan súlyos és remélik, hogy megmentik az életét.

— Párisi toalettekben jár és nincs pénze. Ki lehet az a nő? Ezer és ezer asszony és leány visel divatos és pompás párisi ruhákat, pedig nincs módjukban, hogy sok pénzt költsenek öltözködésre. Ennek az a titka, hogy mindnyájan a legnépszerűbb magyar divatlap, a Párisi Divat olvasói. Ez a pompás lap száz párisi kabát, ruha és kosztüm eredeti rajzát közli és ezek szabásmintái is kaphatók a kiadóhivatalban: Budapest VII., Dohány-utca 12.

* Emil Ludwig: Mussolini vallomása. Európa legizgatóbb, legszínesebb politikai alakjának nagyszerű képe, egyben korrajza. Illusztrált kiadás az Athenaeum memóársorozataiban, 57 lei mindenütt, vagy Lepegenál Cluj (Kolozsvár). Kérje a sorozat jegyzékét.

A TIPPSZELVÉNYEK BEKÜLDÉSI HATÁRIDEJE

Az ötödik forduló tippszelvényeit ma szombaton délig lehet leadni legkésőbb déli 12 óráig. Kérjük a tippversenyzőket, hogy a szelvényeket a jelzett időpontig feltétlenül juttassák el a kiadóhivatalba. Együttal közöljük a tippversenyzőkkel, hogy negyedik forduló után a pontverseny állása a holnap, vasárnap megjelenő számban fogjuk közölni.

A teniszbajnokság

A nemzeti teniszbajnokság női egyetemes küzdelmei befejeződtek. Somogy (Arad) a döntőben 6:4, 6:2 arányban legyőzte Caracosteát és így megnyerte a bajnokságot. A férfi egyes döntőjében Hamburger és Bottez kerültek. A férfi páros Hamburger, viszont Bottez derekán védekezik és így, bár négy szett játszottak, a küzdelem még mindig döntetlenül áll. Hamburger két szett nyert, 8:6, 6:4 arányban és ugyanennyi nyert Bottez is 6:3, 6:1 eredménnyel. Döntés az ötödik szettnél történik.

Színház

Gyűlnek a téglák a magyar színházhoz

Meghatóva irtuk meg tegnap, hogy önálló magyar színház részére megérkezett az első száz leles. B. Mária rónaci asszony raktá le az alapkövet a maga száz lelévő amelyet — kijelentése szerint — minden hónapban megismétel két éven keresztül. Két év alatt tehát kétezernegyszáz lelei jár hozzá a magyar színház felépítéséhez a leles asszony. Ha sokan követnék — akik tehetik — B. Mária példáját, kevés idő kelle hozzá, hogy színházunk falai hirdessék bánásai magyarság öntudatát, kulturájának megmentésére siető áldozatkésztséget, élet erejét. A példa vonz. A nemes példa mind inkább. Tegnap megérkezett szerkesztőgünkbe a második száz leles, S. László külte. Az összeget a másik mellé tesszük. Ú látszik, még sem maradnak fedél nélkül magyar színészek!

Mozi

Szombat, október 6.

Apollo-mozi: Éjszakai repülés.
Capitol-mozi: Éjszakai repülés.
Concordia-mozi: Hus a husból.
Forum-mozi: Tarzan és pajtása.
Tivoli-mozi: A méltóságos asszony tükörképje.

„Charitas” Ünségélyző Egylet, Timisoara

Meghívó

Van szerencsénk a t. tagokat az 1934. évi október hó 21-én, délután 3 órakor Sörgyár termében Timisoara II., S. Stefan cel Mare 2. sz. alatt tartandó

rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Amennyiben a közgyűlés ezen a nap határozatképtelen volna, úgy az 1934. október hó 28-án ugyanazon helyen időben, valamint ugyanazon napirendű és a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül meg lesz tartva.

A közgyűlésen csakis a tagsági könyvcske felmutatása ellenében vehető rész és gyakorolható a szavazati jog.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó és két jegyzék könyvhitelesítő megnevezése.

2. Határozathozatal egy ingatlan megvásárlásáról.

Timisoara, 1934 október 5.

AZ ELNÖKSÉG.

Közgazdaság

Az új kontingentálási rendszer nagyobb szabadságot ígér az exportnak és az importnak

A kormány elhatározta, hogy az új kontingentálási rendszer bevezetését importkérelmek elintézését és a kontingentálási engedélyek kiadását felfüggesztik. Az új kontingentálási rendszer-kapcsolatban különben egy különbizottság, amelynek elnöke a külügyi államtitkár, Leon miniszteri igazgató és Dumitrescu, a Nemzeti Bank kormányzója a tagja, felülvizsgálja az összes felmerült terveket és az új rendszerre vonatkozó javaslatot azután miniszter elé terjesztik. Az új kontin-

gentálási rendszerhez az érdekelt szervezetek is hozzászólhatnak, majd a minisztertanács fog feletle dönteni. Remélik, hogy ezek az előkészítő munkálatok a jövő hét végéig befejeződnek. Hivatalos körökben valószínűnek tartják, hogy az új rendszer nagyobb szabadságot biztosít az exportnak és importnak, azonban biztosítani fogja a Nemzeti Banknak is a szükséges devizákat. Az érdekeltek körében azonban sokan a kontingentálási rendszer teljes megszüntetése mellett kardoskodnak.

Székházasok visszaélnék az ipartestület nevével és nem létező jubileumi emlékalbum számáca előfizetőket gyűjtenek

A helybeli ipartestület nagy előkészületek teszt fennállásának ötvenedik évfordulója megünneplésére. A jubileum a jövő esztendő tavaszán fogják ünnepelni és arról az ipartestületnek 25 elején tartandó közgyűlése fog határozni. Úgyes székházasok azonban most igyekeznek az ipartestület jutalmából hasznot meríteni. Valahányszor megtudták a készülő jubileumot, azonnal sorra felkeresik az iparosokat, akik előadják, hogy az ipartestület emlékalbumot ad ki, amelynek a szerkesztésére és adminisztrálására nyertek megbízást. Az iparosoktól különböző adatokat kérdeznek, amelyeket beírnak egy nyomtatványba, végül

rábészélik az illetőt, hogy az albumra fizessen elő. Rendszerint ezer leít is kérnek, de hajlandók alkudni és megelégszenek kétszázötven leiel is. Némely helyen még erről a kétszázötven leies előlegről is lemondanak, ha egyébként az album megrendelésére az engedélyt megkapják. Az ipartestület figyelmezteti tagjait, hogy a jubileummal kapcsolatosan emlékalbum kiadásáról még egyáltalában nem volt szó és így nem is bíztak meg senkit, hogy arra előfizetést gyűjtsön. Akik ezt teszik, azok visszaélnék az ipartestület nevével és azért az iparosok helyesen cselekszik, ha nem állanak velük szóba.

Eszt a kukorica ára. Az Adeverul írja, hogy a gabonafélék árai az utóbbi napokban az egész országban jelentékenyen csökkentek. A kukorica árcsökkenésére jellemző, hogy a dunai kikötőkben egy vagon tengerit 21.000 leiert vásároltak.

Román-magyar fizetési egyezmény. A minisztertanács elfogadta a Románia és Magyarország között megkötött clearing-egyezményt. A minisztertanács jóváhagyta ezenkívül a Románia és Olaszország között megkötött fizetési egyezményt is.

A Timis gabonaértékesítő szövetkezet új vezetősége. Ismeretes, hogy a Timis gabonaértékesítő szövetkezetnél az intervenciószababevásárlásokkal kapcsolatban visszaélések történtek, amelyekről a vizsgálattal megbízott ellenőrző közegek jelentést is tettek a miniszteriumnak. A vizsgálat eredményeként a Timis szövetkezet élére most új vezetőség került. Hir szerint a szövetkezet a kormány megbízásából most újra folytatja az intervenciószababevásárlásokat.

Száz munkás sztrájkja. A brasovi (brasói) Teutsch üzemben száz munkás sztrájkba lépett. A munkások béremelést kértek, amit azonban az üzem igazgatósága megtagadott. Erre a munkások letették a munkát. Az egyezkedő tárgyalások megindultak.

A téli menetrend. Az államvasutak új menetrendje ma éjjel éjfélkor lép érvénybe az egész országban. A téli menetrend érvényessége 1935 május elsején szűnik meg.

Megáll minden üzlet a gabonapiacra. Tartós üzletlenség uralkodik még mindig a bányási gabonapiacra. Valamennyi terményáruban megfelelő kínálat mutatkozik, de vevő még a legolcsóbb áron sem akad a piacon. A temesi uj-buza 400 lei, míg a torentáli uj-buza 410 lei. Az ó-tengeri 250 lei, az időszerű uj-tengeri októberi és novemberi szállításra 150—155 lei, az öröképes uj-tengeri 170 lei. A takarmányárpa 270 lei, a tavaszi árpa 310 lei. A korpa 210 lei, a tökmag 400 lei, a muharmag 220 lei, a lucerna 30 lei és a löheremag kilója 28 lei. A takarmányliszt 240 lei, míg a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból szákkal együtt 620 lei.

Oroszország buzatermése. A moszkvai Tass-iroda jelenti, hogy az orosz gazdasági statisztikai hivatal adatai szerint ebben az esztendőben Oroszországban 804.110.000 hektár föld volt buzával bevetve, amely a gazdasági terv kilencvenöt százalékos megvalósulását jelenti. Ennek a tervnek megfelelően a buzatermés nyolcvanöt százalékat kellett a szovjetkörtársaságnak beszállítani, ami szeptember végéig meg is történt és így a gazdasági tervnek ezt a részét egészében megvalósították.

Az új banktörvény. Hosszas tanácskozás után a legfelső banktanács több fontos határozatot hozott, többek között november elsejéig meghosszabbították a határidőt, amely idő alatt a működő bankoknak fel kell magukat vétetni a bankszövetség kötelékébe és be kell mutatni mérlegeiket a legfelső banktanácsnak.

Az amerikai ipar visszakapja szabadságát. R i c h b e r g, az új amerikai gazdasági diktátor, elődjének intézkedéseit egyáltalában nem kívánja fenntartani és mint Washingtonból jelenti, elhatározta, hogy a termelés és az árak feletti ellenőrzést feloldja és a gyáriparosoknak visszaadja teljes cselekvési szabadságukat. Ezt a változtatást Roosevelt is jóváhagyta.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. Margit. Az Arany János Társaságnak mult vasárnapra tervezett felolvasó ülése nem volt megtartható, mivel arra az engedély idejében nem érkezett meg. Mihelyt az engedélyek ügye rendeződik, a társaság azonnal megkezdi téli tevékenységét és hónapokint egy-egy felolvasó ülést tart.

Z. M. Lehet egy l-lel is írni és lehet kettővel is. A magyar szavakat rendszerint úgy írjuk, amint azokat kimondjuk. Már pedig itt csak egy l hangzik, tehát elfogadottabb és helyesebb, ha a kérdezett szót egy l-lel írja.

G. I. Sasca. Kérdésére nem tudunk most válaszolni. Mindenesetre érdeklődni fogunk. Ugy tudjuk, hogy a kérdezett folyóirat azzal a tervvel foglalkozik, hogy székhelyét Bucurestibe teszi át.

Ígyessen előfizetését rendezni

a Déli Hírlapnál

mert ha ezt rendezte, gyönyörű fényképet kap a felső-eöri Fábían-múteremből.

Az amerikai örökség

— A Déli Hírlap regénye —

Irtá: KRASSÓI PAL

Bármikor gondolt arra, hogy beül a vópa és leutazik fiához. Azonban még-szánta rá magát erre. Az volt a győződése, hogy a fiának kell az lépést megtennie.

Szebeney Iván, amióta apja megvon-
tá az anyagi támogatást, bizonyos
almakkor mindig adott magáról élet-
Apjának születésnapjára, névünne-
pére, újévre mindig elküldte a maga fiú-
születét. Azonban magáról és sikerei-
méről egyetlen betűt sem. Nyakas
kissé ő is, akár csak az apja. Ugy
kedett, hogy az apjának magának
felismernie, hogy a fia mennyire
be a gyakorlati életben.

Bármikor aztán nemrégiben ismét kapott
Szebeney Márkus ilyen üdvözlő sorokat
tőle, hosszú levélben válaszolt. Meg-
fiának, hogy tudomása van az általa
eredményeiről és örvend sikerei-

Bármikor aztán Iván egy még terjedelm-
ben levélben válaszolt az apjának és
behívta a Zoárd-akna ünnepélyes meg-
adására.

Szebeney Márkus a meghívást elfo-
gadta.

Megható volt a találkozás apa és fiu
között. Percekig szóltanul tartották egy-
mást átölelve.

Iván tréfával igyekezett végét vetni
az érzéletes jelenetnek:

— No, ugye, apám, mégsem lett belő-
lem terménykereskedő?

— Hát az igaz, — felelt az apja, —
de viszont nekem is igazam volt, amikor
előre mondtam, hogy csak a gyakor-
lati munka hozhatja meg számodra a
boldogulást és nem az irodalom.

Az ünnepélyre eljött előkelőségek
mind gratuláltak Szebeney Márkusnak,
hogy fia személyében az ország közgaz-
dasági életének ilyen jeles vezetőt adott.
Az apai szívnek jól esett ez a sok elis-
merő szó.

Szebeney Márkusnak most már csak
egy titkon táplált óhaja volt. Azt szeret-
te volna, hogy a fia házassodjék meg,
hogy aztán a térdein ringathassa uno-
káit. Azt a tervet is latolgatta, hogy
nyugalomba vonul. A Szebeney és
Társaságát eladja, vagy felosztatja, ő
maga pedig vidékre megy lakni, ahol
közel lehet a fiához és annak családjá-
hoz.

Az Antracén részvénytársaság szené-
nek hamarosan nagy kelendősége lett.
Az Antracén a Carboniával együtt nem-
csak az ország belföldi piacának legna-
gyobb részét szerezte meg magának,

hanem még külföldre is szállított szenet.

A régi Komlós-kastélyt átalakították,
modernizálták. Egyik részében lakott
Szebeney Iván igazgató, a másikban
pedig Komlós Péter, aki az Antracén
bányavállalatnál az einöki tisztséget töl-
tötte be.

A birtokon igen élénk élet fejlődött ki.
Számos tisztviselő és műszaki ember la-
kott ott, akiknek részére kaszinót és
vendéglőt is létesítettek. A falubeli kán-
tor pedig a munkásokból dqlárdát és
műkedvelői gárdát alakított. Ennek ha-
marosan saját szinpada is volt és arról
nemcsak a vállalat munkásait, hanem
az intelligenciát is szórakoztatta hang-
versenyekkel és szini előadásokkal. Nem-
sokára megalakult a sportegylet is és a
telep fiatalosága szabad idejében vigan
rugdosta a labdát és hódolt az atletiká-
nak.

Az Antracén létrejött csakhamar az
egész környék áldásává vált.

A különböző szomszédos birtokok tu-
lajdonosai már mind jártak a Komlós-
birtokon és megtekintették maguknak
az új bányát és a nyomában kisarjado-
zott pezsdülő életet. Csak Kompolthy
Tibor képezett ebben kivételt. Birtoká-
nak határa egybeesett a Komlós-birtok
határával. Már az öreg Komlós Zoárd
életében sem sokat törődött a szomi-

szédsággal, amióta pedig a birtok a fia-
tal gazda kezébe került, még kevesebbet.

Kompolthy Tibor nem látogatott el
Komlósra, de még a bányanyitási ünne-
pélyre szóló írásbeli meghívásnak sem
tett eleget. A meghívót nem utasította
vissza, de nem is tett eleget annak.

Régi vágásu gazda volt, aki azt tar-
totta, hogy a földbirtok maradjon meg
földbirtoknak. Még annak a divatnak
sem hódolt, hogy más birtokosok példá-
ján valami üzemet létesített volna. Nem
csinált szeszfordét, sem malmot, sem
téglyagyarat, pedig akár mindhárom szá-
mára alkalmas talaj lett volna a birto-
kán.

— Az östermelést — mondogatta
gyakran gazdatisztjének — nem szabad
megbolygatni. A gyári és ipari üzeme-
ket hagyni kell azok részére, akiknek nin-
csen földjük. Azok boldoguljanak más-
képpen. Mi termeljünk és terményeink-
nek gépekkel való feldolgozását adjuk
át azoknak, akik nem földművesek. A
paraszt maradjon parasztnak.

Kompolthy Tibor ezeket a nézeteket
nem egyszer fejtegette a mezőgazdák
egyesületének gyűlésein, vagy az egye-
sület hivatalos lapjában. Olyankor még
lírizált is és a földművelésről valóságos
odákat zengett.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szombat, október 6. Bucuresti. 13: Viz-állásjelentés. Gramofonlemez. 13.45: Előadások hírei. Tőzsde. Könnyű Gramofonlemez. 14.15: Beszélőújság. 14.40: Könnyű lemez. 18: Jazz. 20: Rádiógyetem. 20.20: Lemezek. 20.45: Felolvasás. 21: Zóba, egyfelvonásos opera. 22: Üzenetek. 22.20: Rádiózenekar. 23.15: Beszélőújság. 23.45: Vendéglői zene. Budapest. 7.45: Torna. Utána:

Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben: Hanglemezek. 11.40: Felolvasás. 13: Déli harangszó és időjárásjelentés. 13.05: A honvédegyalozred zenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Kőczé Gyula és cigányzenekara. 15.40: Hírek. 17: A Rádióélet ifjúsági félórása. 18: Missziós üzenetek. 18.30: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 18: Mit üzen a rádió. 19.40: Bertha István szalonzenekara. 21: Az Országos Frontharcos találkozó megnyitó ünnepségének közvetítése a Hősök teréről. 21.25: Ok-

tóber 6. Emlébeszéd. 21.40: Szijj Dénes tárogatózik zongorakísérettel. 22.05: Hírek. 22.20: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.50: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

Vasárnap, október 7. Bucuresti. 12: Rádiózenekar. 7: Marcu zenekar. 8.20: Lemezek. 9: Rádiózenekar. 10.10: Rádiózenekar. Budapest. 10.15: Hírek. 11: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 12: Szentmise a vártemplomból evangélium után szentbe-

szédet tart: Oetter György dr. pápai kar. 1.30: Operaházi zenekar, szünetben diókrónika, elmondja Papp Jenő. 3: Duri hanglemezek. 4: Gazdasági előadás. 4.50: magyar-osztrák válogatott labdarugó mérkőzés második félidejének közvetítése. 5: széló Pluhar. 6: Cigánymuzsika. 7.10: Előadás. 7.40: Sporteredmények. 7.55: A kir. Operaház előadásának közvetítése: nos vitéz. 11.25: Hírek. 11.45: Jazz zenekar hangversenye.

Egyes szó ára 3 lei: vastagabb betűvel 5 lei. Allástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbéli ajánlatot kell beüldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Cetate (Belvárosban): Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața Sîc. Gheorghe (Szt. György-tér) 4. Fabrică (Gyár.): Kardos-trafik Piața Traian (Kossuth-tér) és Strada Mercur (Gránátos-u.) sark. Principele Carol (Józsefvárosban): Marchepite, Piața Kúttl. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Oktatás

Román, francia nyelvre tanít garantált sikerrel fiatal, intelligens hölgy. Speciális módszer gyermekek részére. Érdeklődők forduljanak d. u. 3-5 között Bulv. I. Gh. Ducă 8 sz. III. em. 1 ajtó. Telefon 14-15. (1597)

Állást keres

Gyermek mellé azonnalra állást keres intelligens jobb nő, aki háztartásban is segédkezik. IV. ker. Str. Tudor Vladimirescu (Bégabalsor) 22, földszint 1. Délután 2-6 óráig. (1687)

Házmesteri

Állást keresek. Viz, villany javításokat vállalok. II., Str. Inocentiu, (Mező-utca) 1. lakok. II., Str. Inocentiu Klein (Mező-u.) 1. (1691)

Állást keres

Perfekt bejáró szakácsnő és házmesteri állást magányos nő. Cím: Szabóné, IV. ker., Str. Gelu (Pacsirta-utca) 5. (1699)

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Dr. Kovács Ödönne, II., Str. 3 August 5. (1663)

Ügyes szobaleány

Jó bizonyítvánnyal, azonnal felvétetik. IV. ker., Str. Mircea Voda (Missits-utca) 3. (1703)

Tiszta mindenest

Jó bizonyítvánnyal, szobaleánynak azonnalra keresek. Cím a kiadóban. (1704)

Fiatal székely leányt

Jó bizonyítvánnyal, szobaleánynak felvesszek. II. ker., Str. 3 August 1, (volt Liget-ut 9) Neptun-fürdő mellett. (1705)

Szépségápolás hajfestés tartóshullám

J. WALTRICH
fodrásznál

H., Str. Dacilor (Fő-utca) és Piața Traian (Kossuth-tér) sarkán, 6-os villamos végállomásánál

Adás-vétel

Ha olcsón és jól akar vásárolni, keresse fel Forgács vaskereskedését, Timisoara, IV., Str. J. Varescu 36. Telefon 8-55. Nagy raktár kályhákban, tüzhelyekben, Zephirkályhákban, konyhafelszerelési cikkekben és mindennemű más vasárakban. (2392)

Eladó

Kitűnő hangszóró, valamint 4 db beföldi perzsaszőnyeg. Hirsch, III., Piata Asanesti (József-tér) 2. (1688)

Mindenkinek

Nézze meg a most érkezett csodás szépségű perzsaszőnyeget. Keletiek, beföldiek, besszarabiaiak minden méretben. Áraim meglepően olcsók, részletre, készpénzárban kaphatók. Tessék meggyőződni. Sternberg. Telefon 11-77. Mercy-u. (2225)

Kifogástalan állapotban

Lévő 6-hengeres Nasch-kocsi, vadonatúj ballonmikkal lei 65.000.—, valamint 30-as típusu nyitott Ford-kocsi 2 tartalékkerékkel lei 40.000.—, Prochaska Ede Fiai, IV., Str. Bratianu 24. Telefon 16-03. (2421)

Eladó

Férfi átmeneti kabát és 2 női kosztüm: IV., Str. I. Bratianu 29, III. em. 2 a. (1683)

Antik szekreter

és egyéb antik tárgyak, jutányosan eladók. Cím a kiadóban. (1635/a)

Kétszárnyu nagy ajtó

olcsón eladó. III. ker., Piata Crucii (Kereszt-tér) 2. (1696)

Bánkúti 1201-es

garantált fajtisza vetőmag-buza kapható, Jenovay-uradalom, Ótelek (Timis-Toron-tál). (1695)

Autó

gyári csukott, de Soto drót küllős, oldalt két rezervára kerékkel, kifogástalan állapotban, eladó. Székely Béla, 5-ös Taxi. (1693)

Kombinéfüzők Princessfüzők

Orvosilag rendelt haskötők, alkalmi füzők, melltartók

„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Lakás

2 szobás

modern lakás kiadó. Str. Romulus Hattyu-utca) 78. (1672)

Diszkrét bejárato

butorozott szobát, III- vagy IV-ik kerület elején, keresek. Cimeket „Jó pénz” jelíggel a kiadóba kérek. (833)

Modern

3 szobás családi ház villanegyedben november 1-re kiadó. Érdeklődni d. e. 10-12 és d. u. 4-6-ig. III., Str. Remus (Bethlen-u.) 11. (1690)

Kiadó

szoba-konyha, éleškamrás lakás, vízvezeték a lakásban, parkirozott udvarban, IV. ker. Strada Vlahuta (Zrinyi-utca) 16. sz. (1690)

2 szobás, modern lakás

november 1-re kiadó. Cím: Rabong, Erzsébetváros, Rózália-ut 1. (1691)

Butorozott szoba

kiadó. III., Str. Prota Dragomir (Templom-utca) 13. (1692)

Szép, udvari lakás

kiadó. 1 szoba, konyha, esetleg fürdőszoba, villany- és vízvezeték. III. ker., Piata Crucii (Kereszt-tér) 2. (1693)

Különléle

Elveszett

Nikolaus Hans Hockel névre lakás bejelentési iv, megtalálójára a rendőrségen adja le. (1700)

Autóbusz-menetrend

Timisoara—Buzias—Lugo

Indul Timisoaráról d. u.	1 óra
Indul Timisoaráról este	6 óra
Indul Buziásról—Lugosra d. u.	2.15 óra
Indul Buziásról—Lugosra este	7.15 óra
Indul Lugosról—Buziásra reggel	6 óra
Indul Lugosról—Buziásra d. u.	1 óra
Indul Buziásról—Timisoarára reggel	7 óra
Indul Buziásról—Timisoarára d. u.	2 óra

1935 április 15-ig

küldjük a Déli Hírlapot helyben és vidékre, azonkívül tetszése szerint választhat a következő ajándékok közül:

1. egy nagy nesseszer nagyságu Vulkan bőrdő, 2. egy finom férfi bőrpénztárca, 3. egy zip-záras, antiloppal bélelt női pénztárca, ha

380 leit

beküld a kiadóhivatalnak. Ezen kedvezményben nemcsak az újonnan belépő előfizetők, hanem régi előfizetőink is részesülnek, ha előfizetésüket 1935 április 15-ig rendezik. Vonatkozik ez mindazokra, (köztisztviselő, nyugdíjas stb.) akik kedvezményes árban kapják a Déli Hírlapot és erre a félévre szintén 380 leit fizetnek.

OLLA
a legjobb védő-ertő betegség ellen

Ha szép akar lenni,
használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I. Szt. Gheorghe